

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 maja 2021 r.

NK-N.4131.144.2.2021.MF

Pan

Radosław Botev

Fundacja Kontroli Społecznej „Nomos”

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 14 maja 2021 r., przesłane za pośrednictwem poczty elektronicznej, informuję, że Wojewoda Dolnośląski rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 18 maja 2021 r., znak NK-N.4131.144.2.2021.MF, stwierdził nieważność uchwały Nr XXXV/385/21 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku szczepień przeciwko COVID-19 przez mieszkańców Miasta Wałbrzycha oraz inne osoby wykonujące pracę na terenie Miasta Wałbrzycha.

W pierwszej kolejności wymaga zauważenia, że postępowanie nadzorcze prowadzone przez organ nadzoru nie stanowi klasycznego postępowania administracyjnego prowadzonego w trybie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735). Wskazać należy, że postępowanie nadzorcze, w tym ocena legalności aktów podejmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego jest prowadzone z urzędu (*ex officio*). Wnioski czy też skargi osób trzecich dotyczące tego rodzaju aktów mają jedynie charakter pomocniczy i nie stanowią, co do zasady, podstawy wszczęcia postępowania nadzorczego. Ewentualne interwencje osób trzecich mogą być przez organ nadzoru traktowane co najwyżej jako „sygnał w sprawie” (co nie wyklucza wzięcia pod rozwagę argumentów i dokumentów przedstawianych przez zainteresowane podmioty). Ocena, czy doręczona uchwała bądź zarządzenie wymaga wzruszenia, jest jednak wyłączną domeną organu nadzoru, postępowanie zaś w tego rodzaju sprawach może być prowadzone tylko z urzędu - złożenie w tej materii wniosku przez jakikolwiek podmiot nie skutkuje wszczęciem postępowania (zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 24 listopada 2015 r., sygn. akt III SA/Kr 217/15). Wymaga również wyjaśnienia, że przepisy prawa nie określają trybu, sposobu czy terminów rozpatrywania tej kategorii pism; w szczególności, w omawianych przypadkach, nie mają zastosowania przepisy dotyczące terminów załatwiania spraw określone w ustawie - Kodeks postępowania administracyjnego.

Po drugie, nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest wyłącznie na podstawie kryterium zgodności z prawem, o czym stanowi przepis art. 85 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem jest nieważne. Należy jednak podkreślić, że wskazana „sprzeczność z prawem” uchwały lub zarządzenia właściwego organu musi mieć

charakter istotny. Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia istotnego naruszenia prawa jednak w orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 5 listopada 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 678/19, Legalis nr 2249719).

Wojewoda Dolnośląski stwierdził, że uchwała Rady Miejskiej Wałbrzycha została podjęta z istotnym naruszeniem:

- art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r. poz. 713) i art. 41 ust. 1 w związku z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), polegającym na ustanowieniu norm niespełniających kryteriów upoważniających do ich uregulowania w przepisach porządkowych;
- art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 17 ust. 10 pkt 2 w związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845) w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483), polegającym na ustanowieniu przepisów niezgodnych z regulacją ustawową.

Rozstrzygnięcie nadzorcze zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 19 maja 2021 r. pod pozycją 2441, <https://edzienniki.duw.pl/legalact/2021/2441/>.

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Frydlewicz-Pierucka
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Nadzoru i Kontroli